

JAVNO PREDUZEĆE ZA KOMUNALNE USLUGE

KOMUNALAC

BEČEJ

e-mail: komunbcj@gmail.com - www.komunalacbecej.com

Telefoni: 021 / 69 15 714 021 / 69 19 577 Telefax: 021 / 69 11 760 Održavanje i zelenilo: 021 / 69 13 570

Prodavnica cveća i pogrebno: 021 / 69 13 454 Pijace: 021 / 69 12 184 Rasadnik: 021 / 69 13 160 Park prirode: 064 / 893 17 30

Broj: 304

Datum: 11.12.2013.

GODIŠNJI PROGRAM UPRAVLJANJA PARKA PRIRODE

"STARA TISA" KOD BISERNOG OSTRVA ZA

2014. GODINU

Decembar, 2013. Bečej

UVOD

Na osnovu člana 7. Odluke o zaštiti Parka prirode „Stara Tisa“ kod Bisernog ostrva Skupština opština Bečej, Novi Bečej i Žabalj iz 2008. godine i Zakonom o zaštiti prirode (Sl.glasnik Republike Srbije br.36/09,88/10, 91/10) uređeno je da svaki upravljač nad prirodnim dobrom ima obavezu, shodno članu 52. i 53. navedenog Zakona da donese godišnji program upravljanja i da sprovodi mere zaštite nad tim dobrom, kao i pravo da ih koristi pod određenim uslovima i na način. Upravljač donosi programe i druga akta sa uslovima i merama zaštite i razvoja prirodnih dobara kojima upravlja u skladu sa Zakonom i Odlukama o zaštiti Parka prirode "Stara Tisa" kod Bisernog ostrva Skupštine opštine Bečej broj 1 011-31/2008 od 19. 03. 2008. godine (Službeni list Opštine Bečej broj 1/08, 3/2010), Skupštine opštine Žabalj broj 501-27/08-1 od 14.03.2008. godine (Sl.list Opštine Žabalj broj 4/08,13/10) i Skupštine opštine Novi Bečej broj 11 02-32-1/2008 od 24. 06. 2008. godine (Sl. List Opštine Novi Bečej broj 8/08,3/10) kojima je Park prirode stavljen pod zaštitu i poveren na upravljanje JP "Komunalac" Bečej.

Godišnji program za 2014. godinu je sačinjen na osnovu Plana upravljanja zaštite i razvoja Parka prirode „Stara Tisa“ za period 2009-2018.godine, shodno članu 54. stav 4. Zakona o zaštiti prirode, smernicama i rešenjima datih u Odlukama o zaštiti, i u skladu sa rešenjem broj 03-1777/2 o uslovima zaštite prirode za izradu Programa upravljanja Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode od 04.11.2013. godine.

PRIKAZ PRIRODNIH VREDNOSTI

Park prirode „Stara Tisa“ kod Bisernog ostrva se nalazi uz desnu obalu reke Tise na teritoriji tri opštine: Bečej, Novi Bečej i Žabalj. Ukupna površina parka je 970 ha, od toga je 384ha u režimu zaštite II (drugog) stepena, blizu 40%, a preostali deo od 586ha je pod režimom III stepena zaštite (60%). Na zaštićenom području dominiraju površinske vode i njihovi tršćaci, kao i livade i šuma u priobalnom pojasu. Dužina mrtvaje iznosi 23,7 km i predstavlja najdužu mrtvaju kod nas uz reku Tisu. Stara Tisa je očuvala svoje prirodne vrednosti iz XIX veka, kada je odsečena od svog toka. Ova vodena i močvarna staništa utočište su oko 148 taksona vaskularne flore, 21 biljnih zajednica, velikog broja vrsta insekata, 29 vrste riba, 9 vrsta vodozemaca i 4 vrste gmizavaca, 183 vrsta ptica i 27 vrsta sisara, od kojih su mnoge ugrožene. Prisustvo velikog broja retkih i ugroženih vrsta, pre svega ptica, predstavlja osnovne odlike zbog kojih je ovo područje značajno ne samo na nacionalnom nego i na

međunarodnom nivou. Međunarodni status je potvrđen još tokom 1997. godine kada je proglašen za Područje od međunarodnog značaja za ptice (Important Bird Areas – IBA područja) pod imenom „Bečejski ribnjak“. Revizijom iz 2009. godine IBA područje je prošireno i zauzima ukupno 4807 ha. Pored ribnjaka i korita Stare Tise, obuhvaćen je i nebranjani deo uz desnu obalu reke Tise, Biserno ostrvo, kao i Bereg, uz levu obalu. Područje je značajno za gnežđenje, migraciju i zimovanje ptica.

IBA područje predstavlja jedno od najznačajnijih nacionalnih gnezdilišta za gaka (*Nycticorax nycticorax*), žutu čaplju (*Ardeola ralloides*), veliku belu čaplju (*Egretta alba*) i kašičara (*Platalea leucorodia*), a u novije vreme i jedno od najvrednijih gnezdilišta malog vranca (*Phalacrocorax pygmeus*). Okolo uz Tisu se gnezde dva para belorepana koji redovno love unutar područja.

U cilju uspostavljanja EU ekološke mreže NATURA 2000, područje Stare Tise biće obrađeno kao **Natura područje u Republici Srbiji** budući da obuhvata prioritete tipove staništa u panonskom biljnogeografskom regionu.

Ovo je prostor prema kojem od davnina gravitira čovek. U okolini Čuruga nalaze se brojna arheološka nalazišta iz starijeg gvozdenog doba, zatim ostaci dva keltska naselja. Na Bisernom ostrvu nalazi se ruševina nekadašnjeg dvorca grofa Rohoncija na čijem je imanju podignut i park, a gajene su brojne voćarske i povrtarske kulture. Još iz tog perioda podignut je i vinograd svetski poznate retke sorte grožđa „muskat-krokan“ donete iz Alžira, koja se danas u Evropi gaji samo na Bisernom ostrvu.

Tokom 2012. godine Pokrajinski zavod za zaštitu prirode izradio je Studiju zaštite „Park prirode „Stara Tisa“ kod Bisernog ostrva – predlog za stavljanje pod zaštitu kao zaštićeno područje II kategorije“ na osnovu revizije granica i ponovne valorizacije prostora. Utvrđeno je da je zaštićenom području potrebno pridodati i slatine uz ribnjak Bečej, deo bivšeg korita Stare Tise u branjenom delu Tise kod III rampe, plavni teren uz desnu obalu Tise, močvarno područje uz levu obalu Tise (Bereg) i tri lokaliteta uz obalu Tise – staništa tiskog cveta. Predajom studije Pokrajinskom sekretarijatu za urbanizam, graditeljstvo i zaštitu životne sredine čitav prostor se smatra zaštićenim.

OCENA STANJA ŽIVOTNE SREDINE

Zakonski osnov za izradu godišnjeg programa upravljanja u Parku prirode „Stara Tisa“ kod Bisernog ostrva ima svoje uporište u odredbama Zakona o zaštiti prirode i odlukama o Zaštiti parka prirode Stara Tisa kod Bisernog ostrva opština Bečej, Žabalj i Novi Bečej. U strogo zaštićene vrste Srbije ubrajaju se zuka Tabernemontovana (*Scirpus lacustris* L.subsp.tabernemontani), žabljak (*Zanichelia palustris*L), beli lokvanj

(*Nymphaea alba* L.-koja se nalazi na dva mikrolokaliteta parka), vidra (*Lutra lutra*), belouška (*Natrix natrix*), orao belorepan (*Heliaeata albicilla*) i dr.

Zaštita i korišćenje navedenih vrsta regulisana u skladu sa propisanim režimom zaštite, a na osnovu pravilnika o zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka i životinja (Sl. glasnik RS, br. 5/10).

Zaštita faune podrazumeva očuvanje staništa, obezbeđivanje baze hrane i sprovođenje drugih neophodnih mera. Za neposredne aktivnosti na terenu angažovaće se čuvarska služba kao i ostale nadležne službe u saradnji sa odgovarajućim stručnim organizacijama.

Upravni odbor JP "Komunalac" Bečej je na sednici održanoj 16.06.2009. doneo odluku o određivanju ribarskog područja u zaštićenom području. Ribarsko područje u zaštićenom prirodnom dobru Park prirode „Stara Tisa“ kod Bisernog ostrva određeno je na ribolovnim vodama meandra starog korita Tise koji je od novog korita odvojen nasipom i to dužinom korita potkovičastog oblika uzvodnog kraja počev od km 62+000 do 57+000 nizvodnog kraja naspram glavnog nasipa sa desne strane korita Tise, nizvodno od brane na Tisi kod Novog Bečeja odnosno 1.5 km od magistralnog puta Bečej-Kikinda na glavnom nasipu reke Tise.

Granice ribarskog područja idu sa istočne strane rekom Tisom tj. prvom odbrambenom linijom-nasipom sa severne strana podslivom Bečejskog donjeg velikog rita sa zapadne strane ribnjakom „Bečej“ i podslivom Bačkog Gradištanskog rita sa jugozapada i zapada podslivom Stare Tise i sa južne strane podslivom Čurug-Žabalj.

Na osnovu naučno-istraživačkih radova PMF Departman za biologiju i ekologiju voda Parka prirode je kategorisana i svrstana u II kategoriju jer produkcija ribljeg fonda ne prelazi u korist alohtonih vrsta.

Navedena kategorizacija pruža mogućnost naplaćivanja doplatnih karti.

Ribolovna fauna Parka prirode pripada kategoriji nizijskog područja Cyprinidnog regiona i kao takva predstavlja značajan prirodni resurs.

Korišćenje riblje faune sprovodiće se kroz formu rekreativnog ribolova, u dozvoljeno vreme, a kontrolu na terenu sprovodi čuvarska služba koja je zadužena za kontrolu propisanih mera zaštite.

O stanju na terenu pravi se mesečni izveštaj.

PREGLED I OSTVARENJE KONKRETNIH AKTIVNOSTI

Srednjoročnim planom upravljanja parka prirode "Stara Tisa" definisani su ciljevi i principi zaštite unapređenja korišćenja i razvoja kako pojedinih vrednosti tako i celog zaštićenog prirodnog dobra. Program mera i zaštite i razvoja obuhvata organizaciju upravljanja i gazdovanja, zaštitu i korišćenje prirodnih vrednosti, naučno-istraživačku i stručnu aktivnost, edukaciju, uređenje i opremanje kao i obezbeđenje finansijskih sredstava što je inače osnovni preduslov za realizaciju programa zaštite i razvoja.

Godišnjim programom upravljanja Parka prirode „Stara Tisa“ kod Bisernog ostrva u 2014. godini kao prioritetni, ističu se sledeći ciljevi:

1. Izrada i donošenje programske i planske dokumentacije (godišnji program upravljanja, godišnji program upravljanja ribarskim područjem, izveštaj o realizaciji programa)
2. Obeležavanje mreže edukativnih staza po posebnim projektima upravljača, nevladinih organizacija
3. Prezentacija i popularizacija prirodnih vrednosti područja, turističko-rekreativnih i edukativnih sadržaja i rada upravljača uspostavljanjem prezentacije na internetu, postavljanjem informativnih tabli uz edukativne staze
4. Prezentacija i popularizacija prirodnih vrednosti područja, prevashodno u osnovnim školama tri opštine Bečej, Žabalj i Novi Bečej preko predavanja ornitologa u školama sa obilaskom terena Parka prirode i prezentacija dokumentarnog filma u prisustvu stručnih saradnika iz Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode
5. Prezentacija i edukacija prirodnog dobra korisnicima Parka prirode (korisnicima vikend naselja i sportskim udruženjima)
6. Rad na inventarizaciji flore i faune, identifikaciji lokacija staništa, praćenje stanja vodnog resursa
7. Saradnja sa nadležnim i zainteresovanim subjektima
8. Uspostavljanje odgovarajućih oblika saradnje u okviru regionalne, nacionalne i međunarodne mreže zaštićenih područja (edukacije, seminari, likovne kolonije, kampovi)
9. Poribljavanje ribljom vrstom šarana u masi od 800 kg, štuke 100 kg, linjaka 50 kg, zlatnog karaša 50 kg
10. Nastaviti sanacioni izlov alohtonih vrsta ribe i sakupljanje riblje mladi manjova
11. Nastaviti rad na sledećim projektima: utvrđivanje broja vidri i monitoringa populacije, promocija i razvoj rekreativnog ribolova-obeležavanje ribolovačkih mesta, praćenje nivoa – dubine voda (debljine mulja).

Osnovna obeležja koncepcije programa zaštite i razvoja Parka prirode „Stara Tisa“ kod Bisernog ostrva u 2014. godini slede globalnu koncepciju koja je definisana srednjoročnim planom upravljanja. Program je koncipiran tako da se njegovom primenom ostvaruju temeljni principi integralno-razvojne zaštite, što između ostalog znači da se zaštita neće ostvarivati kao izolovani kompleks aktivnosti već kao sastavni element svih delatnosti koje se ostvaruju na tom području. U tom smislu, programom se predviđa izvršavanje svih ostvarenja i zabrana u pogledu korišćenja ukupnih resursa i pojedinih vrednosti, izvršavanja prioriternih mera i aktivnosti.

PRIORITETNE AKTIVNOSTI NA SPROVOĐENJU MERA ZAŠTITE I ODRŽAVANJE PRIRODNIH VREDNOSTI

Za izvršavanje obaveza iz Srednjoročnog plana upravljanja i razvoja i na osnovu iskustva stečenih u prethodnoj godini, nastaviće se na usavršavanju organizacione, kadrovske i tehničke opremljenosti.

U saradnji sa opštinama i u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi, neophodan je i nastaviće se zajednički rad sa službama za neposredno staranje o sprovođenju mera zaštite i praćenja stanja na terenu. U 2014. godini nastaviće se saradnja između profesionalne i volonterske čuvarske službe, kao i sa udruženjima za rekreativni ribolov, komunalnim i ekološkim inspeksijskim organima na nivou opština, lokalnog stanovništva i drugih subjekata prisutnih na ovom prostoru.

AKTIVNOSTI NA OČUVANJU I ODRŽIVOM KORIŠĆENJU PRIRODNIH VREDNOSTI I RAZVOJU

U 2014. godini nastaviće se sa periodičnim praćenjem kvaliteta vode i mulja putem fizičko - hemijskih parametara po prethodnim uslovima Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode iz Novog Sada.

Zaštita, korišćenje i razvoj prirodnih, naročito specifičnih i retkih vrsta flore i faune, kao i ritskih ekosistema u celini, na području Parka, ostvariće se sprovođenjem opštih i posebnih mera zaštite.

U skladu sa Odlukom o zaštiti Parka prirode „Stara Tisa“ na području Parka prirode u 2014. godini sprovodiće se :

- mere ograničenja i kontrolisanog korišćenja;
- pribavljanje uslova i mera zaštite;
- izrada potrebnih analiza ;
- mere zabrane korišćenja
- strogo kontrolisanje korišćenja motora na benzin
- mere praćenja stanja ekosistema.

Monitoring

Upravljač će monitoring sprovoditi kao koučesnik Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode i stručnih službi i institucija/organizacija iz date oblasti (Zavod za javno zdravlje, JVP “Vode Vojvodine”, JP “Vojvodinašume”, fakulteti, ornitolozi, ihtiolozi, itd).

Stanje staništa u Rezervatu pratiće se kontinuirano, uglavnom pešice, ali i vozilom ili čamcem, uz potrebnu opremu, GPS, dvogled, foto aparat.

Monitoring biološke raznovrsnosti

- Flore i šumske vegetacije- praćenje stanja i markiranje staništa, retkosti, vrsta i pojava (u saradnji sa Pokrajinskim zavodom za zaštitu prirode i ŠU "Zrenjanin");
- Stanja ribljeg fonda u Staroj Tisi (u saradnji sa ihtiolozima Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode, Prirodno-matematičkog fakulteta ili dr.);

Monitoring prirodnih staništa

Upravljač će sprovoditi ovaj monitoring kao koučesnik aktivnosti Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode ili drugog relevantnog subjekta.

- praćenje stanja vodnog režima vlažnih staništa;
- staništa za ugrožene i strogo zaštićene vrste;
- stepena degradacije pojedinih prirodnih staništa (invazivne vrste, eutrofikacija, negativni antropogeni uticaji);
- postavljanjem merne letve na dve lokacije tačno će se pratiti nivo vode, koji je od značaja zbog biološkog minimuma za mnoge vrste.

Monitoring bioloških i predeonih vrednosti

- praćenje procesa u Parku prirode u cilju očuvanja i zaštite prirodnih karakteristika i pejzažnih vrednosti zaštićenog područja;

Monitoring aktivnosti i delatnosti

- praćenje aktivnosti i delatnosti svih relevantnih subjekata i korisnika područja u granicama Parka prirode (svakodnevnim obilaskom terena čuvari prirode i ribočuvari uočiće svaku negativnu pojavu na terenu, o čemu će napraviti zapisnik i obavestiti stručnu službu Parka prirode).

Sanacija i revitalizacija

Sve mere sanacije i revitalizacije Upravljač će sprovoditi kao koučesnik stručnih saradnika iz određenih oblasti (vodoprivreda, šumarstvo, biologija, itd). Takođe za sve planirane aktivnosti će se tražiti mišljenje Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode i pribaviće se uslovi zaštite prirode.

- pravovremene aktivnosti na zaštiti flore i vegetacije od populacije štetočina i bolesti;
- postavljanje hranilica i kućice za ptice, kako bi se prihranjivale tokom zimskog

perioda;

- akcije otvaranja oduški zimi pri stvaranju ledene pokorice na vodenim površinama, takođe kao mera spašavanja;
- trajna zabrana introdukcije alohtonih vrsta;
- omogućiti sanitarni izlov invazivnih vrsta;
- sanacija divljih deponija i uklanjanje otpada sa područja Parka prirode.

Ribolovni resurs

Aktivnosti na zaštiti i korišćenju ribljeg fonda i ribarskog područja vršiće se u saradnji sa Pokrajinskim zavodom za zaštitu prirode, Prirodno -matematičkim fakultetom i drugih stručnih saradnika, kao i uz podršku, nadležnog Pokrajinskog sekretarijata i Ministarstva. Planirane su sledeće aktivnosti u 2014. godini:

- redovna kontrola kvaliteta voda u Parku prirode i praćenje vodostaja u saradnji sa vodoprivrednim preduzećem);
- kontrola veličine i vrste ulovljene ribe;
- primena Pravilnika o načinu, alatima i sredstvima kojima se obavlja rekreativni ribolov („Sl.gl.RS“, br:25/95);
- sprovođenje lovostaja u skladu sa Naredbom o izmenama i dopunama Naredbe o ustanovljavanju lovostaja za pojedine vrste riba na ribarskom području ili delu ribarskog područja i o zabrani lova riba koje nemaju propisanu veličinu („Sl.gl.RS“, br.36/2009.g.);
- zabrana svakog vida privrednog ribolova;
- preduzimanje preventivnih i represivnih radnji u suzbijanju krivolova;
- poribljavanje isključivo autohtonim vrstama riba;
- sprovođenje zabrane unošenja alohtonih vrsta;
- spašavanje ribe i riblje mladi sa plavnih terena;
- posebne mere čuvanja i zaštite prirodnih ribljih plodišta;
- stvaranje i održavanje oduški na Staroj Tisi pri pojavi leda;
- uređenje ribarskog područja;
- podrška naučno-istraživačkom radu na ispitivanju ribljeg fonda.

PROSTORNA IDENTIFIKACIJA - UREĐENJE I IZGRADNJA

Za Staru Tisu kao vlažno područje, osnovni uslov opstanka je očuvanje i unapređivanje kvaliteta i režima vode.

Cilj zaštite ovog područja je obezbeđivanje uslova za stabilan razvoj fito i zoocenoze, uz održivo korišćenje prirodnih resursa.

Posebne mere zaštite vegetacije, flore i faune kao i specifičnih staništa u toku 2014. godine sprovodiće se neposredno u postupku ostvarivanja propisanih režima, kao i donošenjem neohodne dokumentacije u vezi sa namenom i korišćenjem istih.

U 2014. godini nastaviće se sa aktivnostima za prikupljanje sredstava iz IPA projekata. Projekti (IPA) se prave pomoću saradnje sa vangraničnim partnerom, gde mora postojati zajednički interes, veza.

PRIORITETNI ZADACI EDUKATIVNOG I OBRAZOVNOG RADA

Organizovaće se posebni programi koji će obuhvatati:

- Obuku kadrova koji rade na poslovima zaštite prirode (seminari, kursevi, predavanja)

- Odrediti dane parka prirode (javni čas crtanja, izložba dečjih radova)

- Razvoj i kreiranje programa turizma koji podstiče odgovornost lokalnog stanovništva prema životnoj sredini.

- Evidencije i valorizacija lokaliteta - prostora na kome se dešava pojava „cvetanje Tise“ na Staroj Tisi.

- Pronalaženje i evidentiranje lokacija retkih vrsta životinja (riba, ptica i sisara).

AKTIVNOSTI NA PROMOCIJI VREDNOSTI PARKA PRIRODE

U cilju popularizacije i približavanju osobenosti Parka prirode u 2014. godini vršiće se prezentacije kao i izrada propagandnog materijala (DVD) u većem tiražu. Putem dokumentarnog filma, distribucijom u vaspitno–obrazovnim ustanovama, mesnim zajednicama, udruženjima za rekreativni ribolov, kao i drugim zainteresovanim subjektima u cilju edukacije i popularizacije ovog lokaliteta. Nabrojano će se ostvariti u saradnji sa Pokrajinskim zavodom za zaštitu prirode i Pokrajinskim sekretarijatom za urbanizam, graditeljstvo i zaštitu životne sredine gde će se i organizovati prezentacije. Reklamne table će se postaviti na ulazu u Bačko Gradište i Čurug, dva naselja, koja se najvećim delom graniče sa Parkom prirode.

Upravljač će pristupiti organizovanom marketingu sa temom prezentacije Parka prirode kako na nacionalnom tako i na međunarodnom tržištu.

ČUVANJE I NADZOR

Upravljač će obezbediti sprovođenje režima zaštite, odnosno unutrašnji red i čuvanje zaštićenog područja u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi u Parku prirode.

Čuvarske poslove u 2014. godini obavljaće ukupno 8 čuvara: šef čuvarske službe i 7 ribočuvara, a po potrebi i nekoliko volontera.

O svim promenama nastalim u zaštićenom prostoru, čuvar će izveštavati nadzornika. Protiv izvršioca se podnose potrebne prijave, a Upravljač u takvim slučajevima, poziva nadležne inspeksijske službe i izveštava Pokrajinski Zavod za zaštitu prirode.

Znak zaštite prirode

U skladu sa Pravilnikom o izgledu znaka zaštite prirode, postupku i uslovima za njegovo korišćenje („Sl.glasnik RS“ br.87/2013), Upravljač će koristiti znak zaštite prirode na službenoj legitimaciji i uniformi čuvara i na statusnim tablama za obeležavanje zaštićenog područja u skladu sa odgovarajućim propisima, kao i na informativnim i drugim tablama koje su u funkciji upravljanja zaštićenim područjem.

Nabavke sredstva rada

U planu je da se tokom 2014. godine nabavi jedno korišćeno terensko vozilo, laptop i projektor, solarni panel za LED osvetljenje, motorni trimmer, motorna testera, 2 brodića na elektro pogon, odeća, obuća i druga oprema (fotoaparati, noćni dvogled), a sve shodno finansijskim mogućnostima.

OBLICI SARADNJE

U toku 2014. godine, u cilju realizacije ovog Programa, JP „Komunalac“ nastaviće saradnju sa nadležnim državnim organima, pravnim i fizičkim licima, udruženjima i drugim zainteresovanim subjektima, a naročito sa:

- Ministarstvima i Sekretarijatima nadležnim za pitanja životne sredine i održivi razvoj, poljoprivrede, vodoprivrede ;
- korisnicima Parka prirode ;
- Pokrajinskim Zavodom za zaštitu prirode i drugim stručnim i naučnim institucijama ;
- turističkim organizacijama, civilnim i nevladinim organizacijama ;
- lokalnim zajednicama na čijoj se teritoriji nalazi prirodno dobro ;

FINANSIRANJE

Zakonom o zaštiti prirode utvrđeno je da se sredstva za zaštitu i razvoj zaštićenih prirodnih dobara obezbeđuju iz :

- prihoda koje ostvari Upravljač obavljanjem delatnosti ;
- budžeta osnivača ;
- budžeta pokrajine i republike;
- drugih izvora u skladu sa zakonom ;

Za navedena zakonska rešenja, imajući u vidu da se ovim Programom planira realizacija velikog broja zadataka i zakonskih obaveza neophodno je stvoriti uslove da se ta sredstva obezbeđuju iz svih potencijalnih izvora.

	prihod sa PDV-om
Opština Bečej.....	3.456.000.00 din
Opština Novi Bečej.....	900.000.00 din
Opština Žabalj.....	1.800.000.00 din
	Ukupno 6.156.000.00 din
Sopstveni prihodi	7.998.000.00din
UKUPNI PRIHODI SA PDV-om.....	14.540.000.00din
Bez PDV-a.....	2.649.800.00din
Sufinansiranje iz budžeta APV.....	2.000.000.00din
SVEGA PRIHODI.....	14.649.800.00din

Planirana finansijska sredstva za 2014. godinu će obezbediti:

1.Troškove materijala i energije.....	950.000.00 din
2.Troškovi usluge	600.000.00 din
3.Troškovi zarada radnika sa pripadajućim delom režije.....	4.650.000.00 din
4.Troškovi ostalih isplata	1.350.000.00 din
	UKUPNO: .....7.550.000.00 din
5.Ostali materijalni i nematerijalni troškovi	3.459.800 din
-Opremanje kadrova (seminari kursevi, odeća, oprema).....	1.000.000 din

-Organizovanje programa (dana parka, prezentacija).....	600.000din
-Izrada publikacije(DVD).....	700.000din
-Inventarisanje flore i faune	300.000din
-Praćenje stanja kvaliteta vode.....	200.000din
-Amortizacija.....	450.000din
-Ostali nepredviđeni troškovi.....	209.800din
6. Troškovi ulaganja.....	3.640.000 din
-Nabavka laptopa za promotivne–edukativne-admin. poslove.....	70.000din
-Nabavka projektor za prezentacije.....	90.000din
-Motorni trimer za uređenje i održavanje priobalja.....	80.000din
-Motorna testera za uređenje i održavanje priobalja i EKO staze.....	50.000din
-Nabavka korišćenog motornog vozila za terenske poslove.....	600.000din
-Izgradnja mola-pristaništa za čamce kod čuvarske kućice.....	500.000din
-Opremanje čuvarske kućice LED osvetljenjem (solarni panel).....	350.000din
-Nabavka 2 brodića na elektro pogon za prevoz posetilaca-turista...1.000.000din	
-Izgradnja 3 nastrešnice (drvo-trska) za održavanje časova u prirodi....	900.000din

---

UKUPNI TROŠKOVI (bez- PDV-a)

14.649.800.00 din

SMERNICE ZA SPROVOĐENJE PROGRAMA ZAŠTITE I RAZVOJA

Da bi se predviđeni planovi realizovali neophodno je obezbediti finansijska sredstva iz gore navedenih izvora i utvrditi dinamiku izvršavanja.

JP " KOMUNALAC"